

KATEGORIZACE ZÁKAZNÍKŮ

1. 3. 2022

1. Úvodní ustanovení

V souvislosti s nabytím účinnosti novely zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPKT“), kterou byla do českého právního řádu transponována evropská směrnice 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (dále jen „MIFID II“), společnost **BEplan finanční plánování s.r.o.**, IČO: 05779944 (dále „Zprostředkovatel“ nebo „Společnost“) má zavedena následující pravidla pro kategorizaci zákazníků, kterým poskytuje investiční služby.

2. Kategorie zákazníků dle MIFID II

V souladu s MIFID II vymezuje ZPKT základní kategorie zákazníků. Tato koncepce má zajistit každé kategorii zákazníků adekvátní míru ochrany. ZPKT rozlišuje tři základní skupiny zákazníků:

- zákazník, který není profesionálním zákazníkem (dále jen „neprofesionální zákazník“),
- profesionální zákazník,
- profesionální zákazník se zvláštním statutem - tzv. způsobilá protistrana.

Zprostředkovatel pro účely poskytování investičních služeb je povinen zařadit zákazníka do jedné z výše uvedených kategorií a zároveň zákazníka o takovém zařazení informovat.

2.1 Neprofesionální zákazník

- a) Mezi neprofesionální zákazníky budou zařazeny osoby, které:
- nespĺňují požadavky pro profesionální zákazníky či způsobilé protistrany, nebo
 - splňují požadavky pro profesionální zákazníky či způsobilé protistrany, ale došlo jedním ze způsobů níže uvedených k jejich přeřazení do kategorie neprofesionálních zákazníků.
- b) Neprofesionálními zákazníky jsou především fyzické osoby a právnické osoby, jejichž výše aktiv, vlastního kapitálu nebo ročního úhrnu čistého obrátu nedosahuje takové výše, aby mohly být zařazeny do kategorie profesionálních zákazníků.
- c) Neprofesionálním zákazníkům poskytuje Zprostředkovatel nejvyšší stupeň ochrany, a to především v oblasti:
- informování zákazníků – neprofesionálním zákazníkům jsou předávány informace a poskytována poučení v daleko širším rozsahu než u zbylých dvou kategorií;
 - vyžadování informací od zákazníků – Zprostředkovatel podrobně prověřuje vhodnost či přiměřenost investičních služeb nebo investičních nástrojů pro každého neprofesionálního zákazníka, aniž by měl možnost předpokládat některé odpovědi.

2.2 Profesionální zákazník

- a) Mezi profesionální zákazníky budou zařazeny:
- banky,
 - spořitelny a úvěrní družstva,
 - obchodníci s cennými papíry,
 - pojišťovny,
 - zajišťovny,
 - investiční společnosti,
 - investiční fondy,
 - penzijní společnosti,
 - jiné osoby, které podnikají na finančním trhu na základě oprávnění uděleného orgánem dohledu nad finančním trhem, s výjimkou 1. vázaného zástupce podle ZPKT, 2. vázaného zástupce a zprostředkovatele vázaného spotřebitelského úvěru podle zákona upravujícího spotřebitelský úvěr, 3. vázaného zástupce podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření a 4. vázaného zástupce a doplňkového pojišťovacího zprostředkovatele podle zákona upravujícího distribuci pojištění a zajištění,
 - osoby, které jako svou rozhodující činnost provádějí sekuritizaci,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji za účelem snížení rizika (hedging) z obchodů s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. d) až k) ZPKT (deriváty) a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. g) až i) ZPKT (komoditní deriváty) nebo komoditami a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - právnické osoby, které jsou příslušné hospodařit s majetkem státu při zajišťování nákupu, prodeje nebo správy jeho pohledávek nebo jiných aktiv, anebo při restrukturalizaci obchodních společností nebo jiných právnických osob s majetkovou účastí státu,
 - zahraniční osoby s obdobnou činností jako některá z osob uvedených v předchozích odrážkách,

- státy nebo členské státy federace,
 - Česká národní banka, zahraniční centrální banka nebo Evropská centrální banka,
 - Světová banka, Mezinárodní měnový fond, Evropská investiční banka nebo jiná mezinárodní finanční instituce,
 - tuzemské právnické a zahraniční osoby založené za účelem podnikání, které podle poslední účetní závěrky splňují alespoň 2 ze 3 kritérií, kterými jsou:
 1. aktiva celkem odpovídají částce alespoň 20 000 000 EUR,
 2. roční úhrn čistého obrátu odpovídající částce alespoň 40 000 000 EUR,
 3. vlastní kapitál odpovídající částce alespoň 2 000 000 EUR,
 - osoby, které byly do skupiny profesionálních zákazníků zařazeny na základě níže popsaného postupu.
- b) V případě pochybností, zdali zákazník splňuje předpoklady pro zařazení mezi profesionální zákazníky, bude tento zákazník zařazen mezi zákazníky neprofesionální. Zákazník může následně požádat o změnu kategorie podle článku 3.
- c) Profesionálním zákazníkům poskytuje Zprostředkovatel minimální nutnou úroveň ochrany, to znamená například, že:
- profesionálním zákazníkům nejsou poskytovány informace a poučení v takovém rozsahu jako zákazníkům neprofesionálním;
 - pro účely vyžadování informací od zákazníků (investiční dotazník) při poskytování investičních služeb má Zprostředkovatel za to, že profesionální zákazník podle článku 2.2¹ má odborné znalosti a zkušenosti v oblasti investic k tomu, aby činil vlastní investiční rozhodnutí a vyhodnocoval rizika, která podstupuje v souvislosti s investiční službou nebo obchodem s investičním nástrojem, pro které je zařazen do skupiny profesionálních zákazníků;
 - pro účely poskytování investičního poradenství (bude-li poskytováno) má Zprostředkovatel za to, že profesionální zákazník podle článku 2.2² má finanční zázemí k tomu, aby podstupoval související investiční rizika, odpovídající jeho investičním cílům.

2.3 Způsobilá protistrana

Způsobilá protistrana je zvláštní kategorií v rámci skupiny profesionálních zákazníků, přičemž je relevantní pouze pro účely poskytování investiční služby Zprostředkovatele přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů (investiční zprostředkování).

- a) Mezi způsobilé protistrany budou zařazeny:
- banky,
 - spořitelní a úvěrní družstva,
 - obchodníci s cennými papíry,
 - pojišťovny,
 - zajišťovny,
 - investiční společnosti,
 - investiční fondy,
 - penzijní společnosti,
 - jiné osoby, které podnikají na finančním trhu na základě oprávnění uděleného orgánem dohledu nad finančním trhem, s výjimkou 1. vázaného zástupce podle ZPKT, 2. vázaného zástupce a zprostředkovatele vázaného spotřebitelského úvěru podle zákona upravujícího spotřebitelský úvěr, 3. vázaného zástupce podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření a 4. vázaného zástupce a doplňkového pojišťovacího zprostředkovatele podle zákona upravujícího distribuci pojištění a zajištění,
 - osoby, které jako svou rozhodující činnost provádějí sekuritizaci,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji za účelem snížení rizika (hedging) z obchodů s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. d) až k) ZPKT (deriváty) a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. g) až i) ZPKT (komoditní deriváty) nebo komoditami a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - právnické osoby, které jsou příslušné hospodařit s majetkem státu při zajišťování nákupu, prodeje nebo správy jeho pohledávek nebo jiných aktiv, anebo při restrukturalizaci obchodních společností nebo jiných právnických osob s majetkovou účastí státu,
 - zahraniční osoby s obdobnou činností jako některá z osob uvedených v předchozích odrážkách,
 - státy nebo členské státy federace,
 - Česká národní banka, zahraniční centrální banka nebo Evropská centrální banka,
 - Světová banka, Mezinárodní měnový fond, Evropská investiční banka nebo jiná mezinárodní finanční instituce,
 - pokud s tím výslovně souhlasí, i fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v jiném členském státě Evropské unie, ve vztahu ke které podle právního řádu tohoto členského státu není zahraniční osoba, která má povolení tohoto členského státu k poskytování investičních služeb, povinna bez její žádosti při poskytování hlavních investičních služeb uvedených plnit povinnosti obdobné povinnostem stanoveným v § 15 až 15r ZPKT. Ze souhlasu musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se týká.
 - osoby, které byly do skupiny způsobilých protistran zařazeny na základě žádosti podle článku 3.3.

¹ Toto pravidlo se nevztahuje na profesionální zákazníky podle článku 3.1.

² Toto pravidlo se nevztahuje na profesionální zákazníky podle článku 3.1.

- b) Způsobilým protistranám poskytuje Zprostředkovatel nejnižší stupeň ochrany. Zprostředkovatel není povinen plnit ve vztahu ke způsobilým protistranám povinnosti při jednání se zákazníkem stanovené v § 15 až 15r ZPKT. Zprostředkovatel tak není povinen plnit vůči způsobilým protistranám povinnosti týkající se např. komunikace se zákazníkem, informování zákazníka, vyžadování informací od zákazníka, zpracování pokynů, informování o pokynech a stavu majetku zákazníka.
- c) Zprostředkovatel je ve vztahu ke způsobilé protistraně, vůči které neplní povinnosti při jednání se zákazníkem stanovené v § 15 až 15r ZPKT, povinen jednat kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a nesmí používat při komunikaci s ní nejasné, nepravdivé, zavádějící nebo klamavé informace.

3. Přestupy mezi kategoriemi zákazníků

3.1 Přestup z kategorie neprofesionálních zákazníků do kategorie profesionálních zákazníků

Zprostředkovatel zařadí neprofesionálního zákazníka do skupiny zákazníků profesionálních, pokud jsou splněny všechny čtyři následující podmínky:

- a) zákazník podá Zprostředkovateli písemnou žádost, ze které bude patrné jeho přání o přeřazení do kategorie profesionálních zákazníků a ze které bude zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se přeřazení týká;
- b) přílohou této žádosti bude prohlášení žadatele o tom, že si je vědom, že:
 - tato změna může znamenat ztrátu nároku na náhradu ze zahraničního garančního systému s účelem obdobným systému zabezpečovanému Garančním fondem obchodníků s cennými papíry,
 - povinnosti stanovené v § 15 až 15r ZPKT ve vztahu k profesionálnímu zákazníkovi plní Zprostředkovatel v užším rozsahu než ve vztahu k neprofesionálnímu zákazníkovi³.
- c) Zprostředkovatel se ujistí, že tento žadatel splňuje alespoň dvě z následujících tří kritérií:
 - žadatel provedl za každé z posledních 4 po sobě jdoucích čtvrtletí v příslušné oblasti finančního trhu obchody s investičním nástrojem, jehož se žádost týká, ve významném objemu a v průměrném počtu alespoň 10 obchodů za čtvrtletí,
 - objem majetku žadatele tvořeného peněžními prostředky a investičními nástroji odpovídá částce alespoň 500 000 EUR,
 - žadatel vykonával po dobu nejméně jednoho roku nebo vykonává v souvislosti s výkonem svého zaměstnání, povolání nebo funkce činnost v oblasti finančního trhu, která vyžaduje znalost obchodů nebo služeb, jichž se žádost týká.
- d) Zprostředkovatel se ujistí, že má žadatel ohledně obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo investiční služby, jichž se žádost týká, potřebné zkušenosti a odborné znalosti, je schopen činit vlastní investiční rozhodnutí a chápe související rizika⁴.

3.2 Přestup z kategorie profesionálních zákazníků do kategorie neprofesionálních zákazníků

- a) Na základě dohody zařadí Zprostředkovatel profesionálního zákazníka do skupiny zákazníků neprofesionálních, a to v rozsahu obchodů s investičním nástrojem nebo investičních služeb, na kterém se se Zprostředkovatelem dohodnou. V případě, že tato dohoda nebyla uzavřena v písemné formě, je Zprostředkovatel povinen tomuto zákazníkovi vydat na jeho žádost potvrzení o jeho zařazení do kategorie neprofesionálních zákazníků s uvedením jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se zařazení týká.
- b) Profesionální zákazník, který byl do kategorie profesionálních zákazníků přeřazen na základě žádosti podle článku 3.1, může požádat Zprostředkovatele o zařazení do skupiny zákazníků neprofesionálních. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká. Této žádosti je Zprostředkovatel povinen vyhovět.

3.3 Přestup z kategorie profesionálních zákazníků do kategorie způsobilých protistran

Zprostředkovatel zařadí profesionálního zákazníka do kategorie způsobilých protistran, pokud o to takový profesionální zákazník písemně požádá. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká.

Zprostředkovatel tomuto zákazníkovi vydá na jeho žádost potvrzení o jeho zařazení do kategorie způsobilých protistran s uvedením jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se zařazení týká.

3.4 Přestup z kategorie způsobilých protistran do kategorie neprofesionálních zákazníků

Způsobilá protistrana může písemně požádat Zprostředkovatele o zařazení do skupiny neprofesionálních zákazníků. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká.

Zprostředkovatel tomuto zákazníkovi vydá na jeho žádost potvrzení o jeho zařazení do kategorie neprofesionálních zákazníků s uvedením jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se zařazení týká.

3.5 Přestup z kategorie způsobilých protistran do kategorie profesionálních zákazníků

³Na tyto skutečnosti Zprostředkovatel žadatele výslovně upozorní.

⁴Zprostředkovatel je povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit, zda tyto podmínky nepřestal zákazník splňovat.

Způsobilá protistrana může písemně požádat Zprostředkovatele o zařazení do skupiny profesionálních zákazníků. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká. Této žádosti je Zprostředkovatel povinen vyhovět.

Zprostředkovatel tomuto zákazníkovi vydá na jeho žádost potvrzení o jeho zařazení do kategorie profesionálních zákazníků s uvedením jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se zařazení týká

3.6 Ostatní

- a) Zprostředkovatel při poskytování investičních služeb je oprávněn z vlastní iniciativy způsobilou protistranu a profesionálního zákazníka zařadit pro určitý obchod nebo obchody s investičním nástrojem nebo určitou investiční službu do kategorie neprofesionálních zákazníků a poskytnout jim tak větší míru ochrany, přičemž tuto skutečnost zákazníkovi sdělí. Ze sdělení musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se tento postup týká.
- b) Zprostředkovatel při poskytování investičních služeb je oprávněn z vlastní iniciativy způsobilou protistranu zařadit pro určitý obchod nebo obchody s investičním nástrojem nebo určitou investiční službu do kategorie profesionálních zákazníků a poskytnout jí tak větší míru ochrany. Přitom musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se tento postup týká.

4. Investiční profil zákazníka

V souvislosti s poskytováním investičních služeb je Zprostředkovatel povinen od neprofesionálního zákazníka získat některé informace, na základě kterých Zprostředkovatel stanoví investiční profil/strategii zákazníka určující, které investiční služby nebo zprostředkování obchodu s investičním nástrojem v rámci investiční služby odpovídají odborným znalostem a zkušenostem zákazníka potřebným pro pochopení souvisejících rizik, případně i finančnímu zázemí zákazníka a jeho investičním cílům.

Investiční profil/strategie zákazníka je vždy určen před poskytnutím investiční služby prostřednictvím investičního dotazníku Zprostředkovatele nebo spolupracující finanční instituce (obchodník s cennými papíry, investiční společnost).

5. Závěrečná ustanovení

Pro více informací týkající se kategorizace zákazníků kontaktuje Zprostředkovatele.

V Praze, dne 1. 3. 2022

BEplan finanční plánování s.r.o.